గిరిజనుల భక్తిమార్గం

డా. హెచ్. కిషన్, అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్ ఆఫ్ తెలుగు, బద్రుక కళాశాల, కాచిగూడ, హైదరాబాద్.

భక్తికి విద్య, బుద్ధి, కులం, గోత్రం, ఆస్తి, అంతస్తుల అవసరం లేదు. మనిషి మనసావాచా కర్మణా శరణాగతుడై భగవంతుని సేవించడమే నిజమైన భక్తి. ఎప్పుడైతే మనిషి సంతోషంతో, ఆనందంతో అపారమైన భక్తితో తన ఇష్టదేవతలను, మనుషులను పూజిస్తాడో అప్పుడు అతని హృదయం ఆనందంతో నిండిపోతుంది. అదే ముక్తిని ప్రసాదిస్తుంది. గిరిజనులకు భక్తి అధికం, భక్తిని ప్రదర్శించడంలో వారిదే పైచేయని చెప్పాలి. మూఢత్వమని లోకం అవహేళన చేస్తున్నా వారిది అమాయకమైన మూఢభక్తి, ముగ్ధభక్తి అనాలి. ఏకలవ్యుని నుండి తిన్నడు వరకు ఒక్కొక్కరిది ఒక్కొక్క మార్గం. ఆ మార్గాన్నే తమదిగా ఎంచుకున్న గిరిజనులు ప్రకృతినే దైవంగా భావించుకొని స్వీకరించారు, తమదైన మార్గంలో ఆరాధించారు, ఆరాధిస్తున్నారు కూడా.

మహాభారతంలో ద్రోణాచార్యుడి వల్ల సకల శస్త్ర విద్యలు నేర్చుకుంటూ ఉన్నారని విని ఎరుకలరాజు కుమారుడు ఏకలవ్యుడు ద్రోణుని దగ్గరకు వచ్చాడు. అతను నిషాదపుత్రుడని తెలిసి శిష్యుడిగా స్వీకరించడానికి ఒప్పుకోలేదు. అప్పుడు ఏకలవ్యుడు ఆచార్యులవారి పాదాలకు మొక్కి అడవికి వెళ్ళి ద్రోణుని ప్రతిమను మట్టితో తయారుచేసుకుని దాని యందు గురుభక్తితోనూ, దీక్షతోనూ కఠోరమైన పట్టుదలతోనూ అనేక విద్యలు అభ్యసించి ద్రోణుడి శిష్యులందరికంటే అధికుడైనాడు.

అంతేకాకుండా ద్రోణుడి ఆజ్ఞ ప్రకారం ఎలాంటి ఆలస్యం చేయకుండా అడిగిన వెంటనే వెనకాముందు ఆలోచించకుండా నిండు మనస్సుతో తడబడకుండా భయపడకుండా తన కుడిచేతి బొటనవేలును కోసి గురుదక్షిణగా సంతోషంతో సమర్పించి తన భక్తిని, వినయ విధేయతను చాటిచెప్పడమే కాకుండా రాబోయే తరం విద్యార్థినీ విద్యార్థులకు మార్గదర్శకంగా నిలిచిన ఏకలవ్యుడు గిరిజనుడు కావడం గిరిజనజాతి అదృష్టంగా భావించవచ్చు.

శ్రీకాళహస్తీశ్వర మాహాత్మ్యంలో తిన్నడు చెంచు జాతికి చెందినవాడు. ఇతడు పరమ శివభక్తుడు. శివలింగంకు తను తిన్న మాంసాన్ని పెట్టాడు. వేటాడిన జంతువుల మాంసాన్ని భక్తితో నైవేద్యంగా సమర్పించాడు. ఇలాగే ప్రతిదినం సమర్పించేవాడు. ఆ చోటికి వచ్చిన ఓ పూజారి ప్రత్యక్షంగా చూసి అసహ్యించుకొని బాధపడి, శివుడిని ప్రార్థించాడు. అప్పుడు ఆకాశవాణి అతని భక్తిని గురించి తెలుసుకోవాలంటే రహస్యంగా ఉండి కనిపెట్టమని పూజారితో పలికింది. తిన్నడు కాల్చిన మాంసంతో వచ్చాడు. లింగం కంటి నుండి నీరు కారడం గమనించాడు. బాధపడి కన్నీటిని తుడిచాడు. అంతదాక నీరు కారుతున్న కంటి నుండి రక్తం కారుతుంది. వెంటనే ఆలస్యం చేయకుండా తన కన్ను నొకదానిని తీసి దాని స్థానంలో పెట్టాడు. ఆ వెంటనే రెండవ కంటి నుండి కూడా రక్తం కారగా తన కాలి బొటనవేలిని రెండవ కంటిపై ఉంచి తన రెండవ కన్ను తీసి అమర్చడానికి సిద్ధపడి అపారమైన భక్తిని చాటాడు కన్నప్ప. అతని భక్తికి మెచ్చిన శివుడు వెంటనే ప్రత్యక్షమై మోక్షాన్ని అనుగ్రహించాడు. శివుడికి అత్యంత ప్రీతిపాత్రుడైన కన్నప్ప గిరిజనుడు కావడం విశేషంగా భావించాలి.

నిషాదరాజు గుహుడు, ఇతని నగరం శృంగిబేరపురం. ఇతడు శ్రీరాముడి భక్తుడు. సీతారామలక్ష్మణులు వనవాసం వెళ్ళేటప్పుడు నదిని దాటిస్తాడు. భరతుడు

రామున్ని చూద్దామని వస్తుంటే యుద్ధం చేయడానికి వస్తున్నాడని అనుకొని అతన్ని ఆపి అడ్డుపడతాడు. అప్పుడు భరతుడు గుహుడితో అన్ని విషయాలు వివరించి చెప్పగా విని దారిచ్చి వెళ్ళమంటాడు గుహుడు. ఇతను కూడా గిరిజనుడే కావడం గిరిజనుల పూర్వజన్మ సుకృతమని చెప్పాలి.

అడవిలో రామ నామస్మరణ చేసుకుంటున్న శబరి దగ్గరకు ఒకనాడు రాముడు వచ్చి శబరితో ఇలా అన్నాడు – ''నీ వ్రతాలన్నీ ఫలించాయా, భక్తితో నీవు చేసిన తపస్సుకు నేను ముగ్ధుడనయ్యాను. శబరి నీవు ధన్యురాలివి''. అప్పుడు రామునితో శబరి ఇలా అంది- ''నేటికి నా జన్మ ఫలించింది. నా తపస్సు సిద్ధించి నీ దర్శన భాగ్యం కలిగింది. ఓ పురుషోత్తమా! నీ దర్శనంతో నేను పవిత్రు రాలనైనాను. నీ పాద స్పర్శతో నా పాపాలన్నీ తొలగి పోయాయి. శ్రీరామా! నీకోసం పంపానది ఒడ్డున అడవిలో అనేక రకాల పళ్ళను ఏరి తెచ్చి దాచిపెట్టాను అవి ఆరగించి నన్ను కృతార్థురాలిని చేయమని వేడుకుంది''. అలా శ్రీరాముని ప్రేమను పొందిన శబరి కూడా గిరిజన జాతికి చెందడం గొప్ప వరంగా భావించవచ్చు.

అలాగే శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామిని భక్తితో సేవించిన వకుళాదేవి కూడా గిరిజన తెగకు చెందిన వనితగా అనేకమంది భావిస్తున్నారు. అంతేకాదు శ్రీశైలంలో కొలువుదీరిన మల్లికార్జునస్వామి, భ్రమరాంబికాదేవిలను చెంచు మల్లన్నగా, చెంచు భ్రమరాంబికగా పిలుస్తున్నారు. ఆ ప్రాంతంలో ఉండే గిరిజన చెంచులు వీరిని అత్యంత భక్తిశ్రద్ధలతో కొలుస్తారు. పై విషయాలను పరిశీలిస్తే గిరిజనుల భక్తి అమితమైనదని తెలుస్తోంది. వీరి భక్తి మార్గం నేటికీ అందరికీ ఆదర్శమై నిలుస్తోందనడానికి పైన ఉదహరించిన ఉదంతాలను ప్రధానంగా పేర్కొనవచ్చు.

సేవాలాల్ బాల బ్రహ్మచారి. ఆదిపరాశక్తి సేవాలాల్ కు తన విశ్వరూపం చూపిస్తుంది. ఆ సందర్భంగా సేవాలాల్ తాను పోగొట్టుకున్న సంపదను, తమ్ముడిని పొందగలిగాడు. తన నోటినుంచి వచ్చిన ప్రతివాక్కు నిజమయ్యే వరాన్ని పొందాడు. తన జాతి బంజారాలను దేవతను కోరి అట్లే అనిపించుకొనెను. తమ సంతతి 14 తరాల వరకు దేవీపూజలు చేసుకోగల వరాలు పొందాడు.

ఒక బియ్యం మెతుకుతో పదివేల మందికి భోజనం పెట్టగల దైవశక్తిని సమకూర్చు కోగలిగాడు. జగన్నాథుడు గిరిజనులు ఇలవేలుపు. సవరల వరాల మూట. నీలమాధవుడనే పేరుతో పూజలందుకునేవాడు. అప్పట్లో స్వామి దట్టమైన అడవిలోని ఓ రహస్య ప్రదేశంలో ఉండేవాడట! గిరిజన రాజు విశ్వావసుడు మూడో కంటికి తెలియకుండా వెళ్లి పూజలు చేసేవాడట. ఆ సంగతి తెలుసుకున్న ఇంద్రద్యుమ్నుడు, 'రహస్యాన్ని ఛేదించమంటూ విద్యాపతి అనే యువకుడిని నియమిస్తాడు. అతను విశ్వావసుడి కూతుర్ని ప్రేమించి పెళ్లాడతాడు. మామ వెంట గుడికి వెళ్తానని పట్టుబడతాడు. విశ్వావసు అల్లుడి కళ్లకు - గంతలు కట్టి తనతో తీసుకెళ్తాడు. విద్యాపతి తెలివిగా ఆ మార్గంలో ఆవాలు జారవిడుస్తాడు. అవి కాస్తా మొక్కలై... ఓ దారిని ఏర్పాటు చేస్తాయి. ఇంకేముంది. ఆలయ రహస్యాన్ని ఇంద్రద్యుమ్నుడికి చేరవేస్తాడు. ఆ రాజు వెళ్లేసరికి విగ్రహాలు మాయమైపోతాయి. దీంతో ఇంద్రద్యుమ్నుడు బాధపడిపోతాడు. స్వామి కటాక్షాన్ని కోరుతూ యజ్ఞయాగాలు చేస్తాడు. ఓరోజు జగన్నాథుడు కలలో కనిపించి.... సముద్రంలోంచి ఓ వేప కర్ర కొట్టుకొస్తుంది. దాంతో విగ్రహాలు, చేయించమని ఆదేశిస్తాడు. రాజు మహానందంగా వెళ్లి కర్రను తీసుకొస్తాడు. కానీ, విగ్రహ నిర్మాణానికి ఎవరూ ముందుకురారు. దేవశిల్పి విశ్వకర్మ వికలాంగుడి వేషంలో వచ్చి ఆ బాధ్యత తీసుకుంటాడు. కాకపోతే, ఏకాంతంగా విగ్రహాల తయారీలో నిమగ్నం అవుతాననీ... పనిపూర్తయ్యి తాను స్వయంగా బయటికి వచ్చే వరకూ ఎవరూ తన గదిలోకి రాకూడదనీ షరతు విధిస్తాడు. రాణి తొందరపెట్టడంతో ఇంద్రద్యుమ్నుడు వెళ్లి తలుపులు తెరుస్తాడు. మరునిమిషం శిల్పి మాయమైపోతాడు. ఆ అసంపూర్ణ

విగ్రహాల్ని ఏం చేయాలో తోచక... బ్రహ్మను ప్రార్థిస్తాడు రాజు. స్వామి ఆ రూపంలోనే పూజలు అందుకుంటాడని బ్రహ్మ ప్రకటిస్తాడు. కాబట్టే, జగన్నాథ స్వామికి అభయహస్తం, వరదహస్తం కనిపించవు. కళ్ళు మాత్రం పెద్ద పెద్దగా ఉంటాయి.

వీరి భక్తిమార్గం నేటికీ అందరికి ఆదర్శమై నిలుస్తోందనడానికి పై ఉదహరించిన ఉదంతాలను ప్రధానంగా పేర్కొనవచ్చు.

ఆధారగ్రంథాలు :

1. మహాభారతం
2. శ్రీకాళహస్తీశ్వర మహాత్మ్యం
3. రామాయణం
4. వనవాణి – గిరిజన వికాస మాసపత్రిక, సంపుటి : 4, సంచిక : 3, మార్చి – 2010
5. వార్తపత్రిక శనివారం, అక్టోబర్ – 2012, ఆర్. చంద్రునాయక్
6. ఈనాడు ఆదివారం, జూన్ – 2014, పుట.6

.